SCURTĂ INTRODUCERE A SUPRAREALISMULUI COREEA ŞI LUMEA LITERARĂ A SUPRAREALISTULUI ÎMPĂIAT, YI SANG

JEONG-HWAN KIM [1]
Universitatea Hankuk, Seul

A SHORT INTRODUCTION OF THE KOREAN SURREALISM AND THE LITERAL WORLD OF THE STUFFED SURREALIST, YI SANG

Abstract

At the age of 30, when Yi Sang (born Kim Hae Kyeong) started his literal activity, various literary currents from the Occident could be remarked in Korea. On one hand, the Korean literature was activated by the authors who promoted the nationalist ideology, and on the other, the new current, the modernism, was experimented by more and more writers. In this atmosphere of social culture, Yi Sang became the most „modern" writer of his age, the greatest poet who aroused a special interest by his literary theories, such as the surrealism or the psychologism.

Yi Sang's work is the most extreme example of the rejection of Korean tradition, which happened during the process of modernization. His work expresses the disgust against the old customs which have lost their vitality and starts to promote a literature of self-examination. To him, literature meant an action through which he could show the internal world of his own self, a world of despair, a personal despair but also a national feeling in the context of the Japanese colonization. His works have therefore an autobiographic tendency. Moreover, the real situation of the society influenced his works. For him, literature was the only way in which he could escape the darkness of his world dominated by the Japanese imperialists. He also experimented new methods, as for example the psychological novel.

During his short life (27 years), he not only introduced innovations in form and language but also expressed the complexities of passion and the indeterminate and complicate nature of

[1] Kim, Jeong-Hwan (născut în 1968) este absolvent al Facultăţii de limbi şi literaturi străine la *Hankuk University of Foreign Studies* din Coreea. După absolvirea facultăţii având specializarea în limba şi literatura română, a urmat cursurile de master pentru specializarea în literatura română la aceeaşi universitate, iar între anii 1994 şi 1998 cursurile de doctorat în filologie la Universitatea Naţională din Bucureşti. Din 1998 este lector al secţiei de limba şi civilizaţia română la *Hankuk University of Foreign Studies*, iar din 1999 devine cercetător invitat la *East European and Balkan Institute* din aceeaşi universitate şi membru al *Asociaţiei Coreene pentru Studii Central-Est Europene* din Coreea. A publicat articole şi studii pe teme de critică şi istorie literară în reviste coreene şi româneşti şi are în pregătire nu numai câteva volume de opere folclorice şi cele moderne româneşti în coreeană, ci şi volume de introducere a literaturii coreene în româneşte. bacovia@empal.com

BDD-A2430 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:10:36 UTC)

self. Almost all his works were written with new methods, completely different from the traditional ones. He wrote using a lot of numbers and symbols, and sometimes with no space between the words. His free spirit proved that his works offered a new vision of the modernity. Through his works, Yi Sang shocks his readers, but in a beautiful way. And this literal shock still continues to our day.

Keywords: *Surrealism, Modernism, psychological novel, symbol.*

„Aţi văzut vreodată un geniu împăiat? Sunt fericit. Pe vremuri ca astea, chiar şi dragostea e plăcută.“ Nu putem exprima doar în câteva rânduri contribuţia lui Yi Sang la dezvoltarea literaturii coreene. Cu toate că a avut o viaţă scurtă, rezultatul literar şi viaţa ciudată a autorului ca romancier şi poet strălucesc în eternitatea istoriei literaturii coreene.

I. Scurtă introducere a suprarealismului coreean

Mişcarea poeziei moderne a început în Coreea în jurul anilor 1930.[2] Situaţia din vecinătatea peninsulei Coreea din acea perioadă este caracterizată de atacurile japoneze asupra Manchuriei, ridicarea fascismului şi panica economică mondială etc. În scena literară a Coreei de atunci s-a desfiinţat KAPF (cenaclul socialist înfiinţat în 1925 care a promovat literatura proletară şi lupta de clasă) şi s-au format câteva cenacluri moderniste ca *Guinhoe* (1933, cenaclul celor nouă autori). În acest cadru social şi literar lumea literară a Coreei a încercat să caute renovarea literară şi prin această încercare a acceptat mişcarea modernă, curent literar caracterizat printr-o fuziune a curentului modernist (bazat pe intelectualism) şi suprarealism.[3]

În istoria literaturii coreene, suprarealismul este considerat ca unul dintre stilurile literaturii modernismului. Prima mişcare a modernismului a avut loc în

[2] Cf. În perioada cuprinsă între anii 1910-1945, Coreea a fost colonizată de către Japonia. De aceea, după anexarea Coreei şi pentru menţinerea ei sub puterea japoneză, Japonia s-a sprijinit, în principal, pe forţa armatei. Această situaţie politică a avut repercusiuni şi asupra literaturii coreene. Mişcarea de Independenţă Naţională "Samil" (1 martie 1919) a constituit o schimbare radicală pe plan politic, social, dar şi spiritual şi cultural. Scrierile literare coreene, a căror publicare a sporit mult începând cu anul 1920, reflectă şi cuprind schimbările sociale şi politice din acea perioadă. Mişcarea simbolistă, un adevărat curent al poeziei moderne, s-a extins şi în Coreea între anii 1920-1924. Deci, este corect că nu poezia modernismului ci poezia modernă a început din anul 1920 în Coreea.

[3] În general se consideră că acceptarea modernismului occidental în Coreea este realizată pe două căi: una este reprezentată de curentul intelectual din Anglia şi SUA şi alta este reprezentată de cel simbolic (suprarealist). Cf. Park Chul Hui, *Munhak Gaeron (Introducere în literatură)*, Ed.Hyeongseol, Seul, 1989, p.203; Kim Yun Sik şi al., *Hankuk Hyundae Munhaksa (Istoria literaturii moderne a Coreei)*, Ed.Hyundaemunhak, Seul, 1999, p.187.

BDD-A2430 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:10:36 UTC)

anii 1920 şi s-a concretizat prin introducerea lui Dada.[4] Această acţiune a fost realizată prin articolele lui Ko Han Yong ca *Dadaismul*[5] şi *O poveste a unui dadaist care a venit în Seul*[6]. Dar dadaismul coreean n-a durat decât patru luni şi a fost destul de limitat, fiind dezvoltat intens numai de o singură personalitate literară, Ko Han Yong.[7] Căci, lumea literară de atunci şi atmosfera intelectuală nu ajunsese la maturitate ca să accepte acest curent. De exemplu, când poetul suprarealist Yi Sang a lansat seria poeziilor sale *Ogamdo (Peisaj prin ochii corbului)* în 1934 în ziarul *Joseon Jungang Ilbo* toată lumea a fost şocată iar ziarul, ca urmare a reacţiei negative din partea publicului, a fost nevoit să oprească publicarea acestei serii de poezii.

Modernismul coreean este alcătuit din trei părţi: **intelectualismul** reprezentat de Kim Ki Rim, Jeong Ji Yong, Kim Kwang Kyun, Jang Man Yeong etc.; **suprarealismul** condus de Yi Sang şi cenaclul revistei *Sansamunhak*; **romanul psihologic** al cenaclului revistei *Dancheung*. Câteva poezii moderniste ca *Café France* (1926), *Dahlia* (1926) au fost publicate de Jeong Ji Yong şi poezii intelectualiste ca *Kisangdo* (*Buletin meteorologic*, 1934) au fost publicate de Kim Ki Rim, care a adoptat termenii civilizaţiei urbane şi a visat Utopia civilizaţiei occidentale.[8]

Suprarealismul coreean care s-a format în strânsă legătură cu modernismul, a început prin Yi Sang şi simultan, s-a încheiat împreună cu el. Lansând opere suprarealiste ca *Isanghan Kayeokbaneung (Reacţie reversibilă ciudată)*, *Papyeonui kyeongchi (Peisajul bucăţii)* şi *Ogamdo (Peisaj prin ochii corbului)* etc., poetul s-a concentrat asupra experimentării limbajului extrem şi dificil încălcând cu intenţie obiceiurile şi tradiţia literară pentru ca să formeze în mod poetic haosul subiectului şi destructurarea societăţii moderne. De multe ori în poezia sa apare o lume iraţională consecventă de distorsiunea grotească şi nelinişte, frică de catastrofa lumii, excesul şi destructurarea conştiinţei.[9] De asemenea, el ne demonstrează ironic că ceea ce e nou nu mai este nou folosind o metodă prin care se cunoaşte distanţa conştiinţei prin repetarea continuată a lumii dezmembrate.

---

[4] În general se consideră că atunci au fost introduse şi futurismul, cubismul, expresionismul prin filtru japonez.

[5] Revista *Gaebyeok*, nr.51, 1924. 9.

[6] Revista *Gaebyeok*, nr.52, 1924. 10.

[7] Cf. Kim Eul Chul şi al., *Munyesajoui Ihae (Înţelegerea curentelor literare)*, Ed.Saemunsa, Seul, 2003, p.211-212.

[8] Cf. O Se Yeong, *Hankuk keundae munhakronkwa keundaesi (Introducerea literaturii moderne coreene şi poezia modernă)*, Ed.Mineumsa, Seul, 1996, P.423-426; Kim Eul Chul şi al., op. cit., p.213; Lee Yeong Seop, *Hankuk hyundaesi hyeongseong yeongu (Studii ale formării poeziei moderne în Coreea)*, Ed.Kukhakjaryowon, Seul, 2000, p.132-135; Lee Hyeong Ki, *Hankukmunhak gaekwan (Introducerea literaturii coreene)*, Ed.Eomungak, Seul, 1988, p.249.

[9] Lee Jae Seon, *Hankuk soseolsa (Istoria romanului coreean)*, Ed.Hongseongsa, Seul, 1984, p. 401

BDD-A2430 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:10:36 UTC)

Estetica şi trăsătura universală a suprarealismului coreean ca şi testarea automatismului, tehnica asociată de idee, tehnica de dezrădăcinare, monologul oral în starea inconştientă, destructurarea conştiinţei şi neliniştea etc. sunt testate şi examinate de Yi Sang. Estetica şi tehnica lui au continuat până mai târziu în noile mişcări literare postmoderne.

II. Lumea literară creată de un „geniu împăiat", Yi Sang

1. Cine este Yi Sang?

Yi Sang[10] s-a născut pe data de 23 septembrie 1910 în Seul, fiind primul fiu al lui Kim Yeon Chang şi Park Se Chang. Cu toate că avea ambii părinţi, aceştia n-au mai putut să-l crească din cauza sărăciei. De aceea, fratele mare al tatălui său, unchiul Kim Yeon Pil care n-avea nici un fiu, l-a crescut cu grijă şi l-a iubit ca pe fiul lui. Deşi unchiul a avut grijă să nu-i lipsească nimic, Yi Sang s-a crescut sensibil şi timid din cauza precauţiei şi fricii cauzate de faptul că cei care-l creşteau nu-i erau părinţi. El a meditat de multe ori şi a avut o singură manie, aceea de a se juca cu mâinile. Acest caracter se reflectă mai târziu prin ‚eul' din capodopera sa *Nalgae (Aripi)*.

Yi Sang a intrat în şcoala elementară Sinmyeong în 1917. În timpul şcolii a învăţat limba coreeană şi japoneză, matematica, geografia etc. Educaţia pe care a primit-o atunci, a influenţat formarea sufletului său. A învăţat bine dar n-a fost extraordinar. A avut talent la desen. Într-o zi, el a copiat un desen de pe un pachet de ţigări şi atunci familia lui s-a mirat enorm pentru că desenul său a fost aproape similar cu cel de pe pachet. După ce termină şcoala elementară, a intrat în Şcoala gimnazială Dongkwang în 1921. Dar atunci, Şcoala gimnazială Dongkwang unde a fost înscris, a fost ataşată Şcolii gimnaziale Boseong. În acel an a fost premiat pentru o pictură în ulei 'peisaj' la un concurs şcolar de artă. De atunci, a început să viseze să fie pictor. Dar n-a putut să-şi ducă la capăt visul pentru că afacerea unchiului n-a mai fost prosperă.

După ce termină Şcoala gimnazială Boseong, s-a înscris în secţia de arhitectură a Liceului industrial Kyeongsung. De atunci, Yi Sang s-a adaptat bine la viaţa şcolară. În liceul industrial Kyeongsung a fost înconjurat de spaţii largi, de manechine şi alte unelte necesare picturii, având toate condiţiile pentru ca să-şi împlinească visul. Pasiunea lui pentru desen a reprezantat metoda prin care putea să scape de viaţa închisă şi de timiditatea pasivă. A început să-şi cultive talentul nu numai în artă ci şi în literatură.

[10] Yi Sang este pseudonimul poetului pe numele lui original, Kim, Hae Kyeong.

BDD-A2430 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:10:36 UTC)

După absolvirea Liceului industrial Kyeongsung în 1929, a fost angajat ca asistent la secţia de arhitectură a Ministerului de Interne. În decembrie, candidând la un concurs pentru postul de designer la o revistă *Choseon (Coreea) şi arhitectura*, a câştigat marele premiu. În acea perioadă Yi Sang a fost foarte fascinat de literatură. A publicat o nuvelă în serie *12 Decembrie* (1930) în revista *Choseon (Dinastia veche a Coreei),* aceasta fiind opera sa de debut. *12 Decembrie* care s-a terminat după ediţia celei de-a noua serii, e un fel de nuvelă istorică a familiei, povestindu-şi copilăria sa disperată şi motivul pentru care a vrut să scape de destinul familiei. Prin această operă, a schiţat speranţa prin care vroia să se elibereze de obsesia denumită „familie". De atunci, el a început să folosească pseudonimul Yi Sang, în locul numelui original, Kim Hae Kyeong, schimbându-şi chiar şi numele de familie.[11]

În afară de nuvele a început să scrie şi poezii. În 1931 Yi Sang a publicat prima poezie scrisă în limba japoneză *Reacţie reversibilă ciudată* în ediţia lunii iulie a revistei *Choseon (Coreea) şi arhitectura*. De asemenea, a mai publicat şi o poezie *Hexagonul infinit al arhitecturii* sub pseudonimul Yi Sang : „Raza intenţionată a cercului (situaţia partipiciului trecut) / Linia dreaptă în care s-au combinat un punct din cercul interior şi unul din cel exterior / Influenţa timpului asupra celor două feluri de existenţe / (Nouă nu ne pasă de aceasta) / **Linia dreaptă a omorât cercul? /** Microscopul, / Sub el, cel artificial a devenit cel natural, ajungând să fie fenomene egale. *(Reacţie reversibilă ciudată)*[12]"

Textul şi forma acestor poezii pe care le-a scris în japoneză au fost deosebite şi experimentale. Poeziile sale care au consistat din cuvinte geometrice făcute din cifre şi litere chinezeşti ale idealismului, sunt diferite de cele tradiţionale, şi au fost considerate drept o literatură dificilă care a scos la iveală frumuseţea limbajului liric. Oricum, de atunci, epoca lui Yi Sang, romancierul şi poetul geniu al literaturii moderne coreene, a fost inaugurată.

2. Lumea literară şi capodoperele sale

Toate operele lui Yi Sang sunt de o valoare inestimabilă dar, dacă am alege doar două dintre ele, cele mai semnificative, atunci putem să alegem *Nalgae* (*Aripi,* 1936), operă reprezentativă pentru nuvele iar pentru poezie, *Ogamdo* (*Peisaj prin ochii corbului,* 1934), două valori ale istoriei literaturii coreene.

Nuvela *Aripi* este de fapt alegoria neagră a infidelităţii şi a autoamăgirii. Eroul acestei nuvele, ce aduce mult cu autorul însuşi, îşi deapănă amintirile din

[11] Yi Sang, *Nalgae (Aripi) şi alte*, Ed.Hyewon, Seul, 2000, p.239-240.

[12] Lee Seung Hun ed., *Yi Sang munhak jeonjip (Operele lui Yi Sang – poezii)*, Ed. Munhaksasangsa, Seul, 2002, p. 96.

BDD-A2430 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:10:36 UTC)

viaţa lui alături de o femeie. Acestă nuvelă conţine elemente autobiografice, metodă prin care autorul şi-a extins naraţiunea într-o mai vastă meditaţie asupra iubirii, vieţii şi morţii.

Vagabond spiritual, protagonistul trăieşte în propria lui lume, o lume izolată şi închisă, şi la propriu şi la figurat. Având obiceiul să lenevească toată ziua, el nu făcea nimic altceva decât să doarmă, să se joace cu sticluţele de parfumuri ale soţiei, cu lupa cu care focaliza rezele soarelui şi ardea şerveţelele de hârtie. Şi bineînţeles dormea şi ziua şi noaptea, neîntreţinându-se cu nimeni din Casa Nr.33 : „Compunerea Casei Nr.33 e exact ca cea a unui bordel. În această casă, optsprezece proprietari locuiesc unul lângă altul, uşile zăbrelite sunt identice şi la fel şi bucătăriile. Şi locuitorii sunt tineri ca florile. (⋯) În timpul zilei, Casa Nr.33, a celor optsprezece familii, e foarte liniştită! Este linişte doar în timpul zilei. Când se înserează ei îşi strâng cuverturile de afară. Cu luminile aprinse, cele optsprezece camere sunt mai strălucitoare decât în timpul zilei. Zgomotul uşilor închise şi deschise continuă până târziu. Începe aglomeraţia. Fel de fel de mirosuri se împrăştie în aer. Miros de peşte prăjit, de zoaie, de săpun...[13]”

Casa Nr.33 era locuită de optsprezece familii, o casă ciudată, liniştită ziua şi zgomotoasă noaptea. Eroul nostru locuia în cea de-a şaptea cameră de la poartă, împreună cu soţia lui. Camera era despărţită în două de un glasvand, iar cele două părţi ale camerei erau cu totul opuse : a ei strălucitoare şi luminoasă iar a lui întunecată şi sărăcăcioasă, ca o vizuină. Cei doi eroi sunt de asemenea opuşi: ea era foarte îngrijită şi purta haine luxoase, în timp ce el n-avea nici haine şi nici nu prea se spăla. Ea ieşea des afară iar el niciodată.

Singura ocupaţie a eroului nostru era să se ducă în camera soţiei şi să se joace acolo. Dar şi această distracţie avea o limită, căci el trebuia să se întoarcă în camera lui înainte ca soţia să vină acasă. Aceasta primea musafiri noaptea, bărbaţi de tot felul iar în acest timp eroul nostru se ascundea în pat, acoperindu-se cu o cuvertură şi dormea sau stătea nemişcat până aceştia plecau. Întotdeauna după plecarea vizitatorilor, ea venea la el în cameră şi, şoptindu-i vorbe de regret la urechi îi lăsa o monedă de argint lângă pernă. Zi după zi, a adunat o grămadă de monede pe care le-a pus în puşculiţa primită în dar de la soţia lui. Din păcate, cheia de la puşculiţă o avea tot ea dar eroul nostru era mulţumit.

Observând bogăţia soţiei lui, eroul nostru a început să investigheze cu ce se ocupa aceasta şi, deşi n-a putut să afle clar, şi-a dat seama, într-o bună zi, că ea primea bani de la musafirii ei. Dar oare de ce-i dădeau bani, asta era întrebarea lui la care încerca să afle răspuns.

Neavând ce face cu banii adunaţi şi neputând să ofere puşculiţa soţiei care era prea ocupată cu musafirii ei, acesta a aruncat puşculiţa în toaletă, fără să ştie

[13] Yi Sang, *Aripi – Opere alese*, Ed.Paralela45, Bucureşti, 2007, P.13-14.

BDD-A2430 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:10:36 UTC)

măcar cât strânsese. Soţia lui nu i-a reproşat nimic şi a continuat să-i dea mereu câte o monedă până când se mai făcuse o grămadă la capul patului : „M-am strecurat afară din cameră pe când soţia mea nu era acasă. Afară, pe stradă, n-am uitat să schimb monedele în bancnote. Aveam acum 5 woni; cu bani în buzunar, am hoinărit prin jur după plac, de era să mă rătăcesc. Lumea minunată de afară, pe care n-o văzusem de mult, mi-a excitat nervii. Am obosit imediat dar am răbdat. Până s-a făcut întuneric, am tot hoinărit fără rost de colo colo, fără să ştiu de ce făceam asta. N-am cheltuit nici un bănuţ, bineînţeles. N-am îndrăznit să cheltuiesc nici un bănuţ. Îmi pierdusem de mult timp capacitatea de a cheltui bani.[14]”

Intriga acestei nuvele are loc când eroul a ieşit afară pe când soţia lui era absentă. Afară, a schimbat monedele în bancnote, şi a hoinărit toată seara. Deşi avea 5 woni în buzunar, n-a cheltuit nici un bănuţ. Mort de oboseală s-a întors acasă dar soţia lui era ocupată cu musafirul ei. Ca să ajungă în partea lui din cameră, a trebuit să treacă pe lângă ei şi a văzut ce nu trebuia să vadă. S-a băgat în pat şi, punându-şi cuvertura pe cap, tremura de emoţie, aşteptând reproşurile ei după plecarea musafirului. Era furioasă şi buzele ei tremurau dar n-a zis nimic. Lamentabil, eroul nostru îşi tot cere scuze şi dintr-o dată s-a dus la ea în cameră şi, căzând pe patul ei, i-a pus cei 5 woni în mână, adormind imediat. În momentul în care i-a dat banii a simţit o plăcere profundă şi a înţeles de ce vizitatorii îi dădea soţiei bani ca şi gestul ei de a-i da o monedă în fiecare zi. Da, ăsta era motivul, doar din plăcere. Din acel moment viaţa lui capătă alt sens.

Găsind încă 2 woni în buzunarul pantalonilor se duce afară şi în noaptea următoare şi la întoarcere îi dă din nou banii soţiei. Aceasta îşi schimbă atitudinea şi devine foarte amabilă cu el, invitându-l chiar şi la masă. Şi în cea de-a treia seară a vrut să iasă afară dar nu mai avea nici un ban, deci, furios şi trist plânge, regretând că aruncase puşculiţa în toaletă. Dar, de data asta, soţia lui îi dă bani, rugându-l să vină mai târziu acasă. Din nefericire, neavând unde să mai stea după ce se închisese ceainăria şi plouând afară, e nevoit să se întoarcă acasă. Ajungând acasă ud fleaşcă iar vede ce nu trebuia să vadă. Obosit şi ud, a căzut la pat, bolnav.

Timp de o lună de zile a luat medicamentele date de soţia lui şi dormea ziua şi noaptea. Deşi se făcuse bine şi vroia să se ducă afară, îi era interzis. Dar, într-o bună zi, pe când se juca în camera ei, a găsit o sticlă cu somnifere. Erau exact ca tabletele pe care le înghiţea el. Dintr-o dată s-a trezit şi şi-a dat seama că a fost păcălit. Era peste puterile lui şi nu putea să creadă. Băgând sticla în buzunar a fugit afară. Ajungând pe o bancă, a încercat să se gândească la motivul pe care o determinase să-i dea somnifere o lună de zile. Nu putea raţiona clar, aşa că, luând şase somnifere, a dormit pe bancă o zi şi o noapte.

[14] Ibid., p.24.

BDD-A2430 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:10:36 UTC)

Trezindu-se, s-a gândit că poate ea avea nevoie de somnifere şi că nu i le dăduse lui aşa că, plin de remuşcări, s-a întors acasă să-şi ceară scuze.

Dar, din păcate, încă o dată a fost ghinionist şi a găsit-o cu musafirul ei. Prins de ceafă şi trântit pe jos, ea l-a muşcat tare, acuzându-l de hoţie şi adulter. Uluit, n-a putut să scoată nici o vorbă. După ce a fost dusă în cameră de musafirul ei, el a pus toţi banii în faţa uşii şi a fugit.

Fără bani, a hoinărit câteva ore şi, ajungând pe acoperişul Magazinului Universal Mitsukoshi a admirat lumea de jos. Reamintindu-şi viaţa lui a încercat să găsească scopul lui pe această lume dar a eşuat. Dint-o dată a simţit mâncărimi la subsuori, acolo unde fuseseră aripile lui artificiale pe care nu le mai avea. Le-a rugat să se mai întindă o dată, să-l lase să mai zboare doar o singură dată : „Deodată am simţit furnicături la subsuori. Ah, acolo unde-mi apăruseră aripile artificiale, aripile pe care nu le mai aveam; iluziile şterse de ambiţie şi speranţă au străfulgerat în mintea mea ca şi paginile unui dicţionar de buzunar. M-am oprit din mers şi am vrut să ţip. Aripi, Întindeţi-vă din nou! Zboară. Zboară. Zboară. Lasă-mă să zbor încă o dată. Lasă-mă să mai zbor o dată.[15]"

Aşa se încheie povestirea nefericită a eroului nostru, o viaţă între eşec şi iluzie, amăgire şi infidelitate.

În afară de *Aripi*, seria de poezii *Ogamdo (Peisaj prin ochii corbului)*, a constituit un şoc literar pentru cititori, la apariţia ei în 1934. Aceste poezii sunt rezultatul experimentării agresive, găsind noua lume poetică în care a distrus concepţia fixă de atunci. Cu toate că sunt pline de simboluri pe care nu le interpretează, poeziile sale sunt apreciate drept o mare valoare. Prin aceste poezii, autorul a încercat să iniţieze noua formă de exprimare a limbajului pentru eul poetic, combinând absurdul şi agonia haotică : „13 copii aleargă pe o stradă / (O fundătură e acceptabilă.) // Primul copil spune că e înspăimântător / Şi-al 2-lea copil spune că e înspăimântător. (...) Şi-al 12-lea copil spune că e înspăimântător. / Şi-al 13-lea copil spune că e înspăimântător. / 13 copii sunt împreună şi sunt înspăimântători sau înspăimântaţi. / (Absenţa oricărei alte condiţii ar fi de preferat.) / Dacă un copil dintre ei este un copil înspăimântător nu e nimic. / Dacă doi copii dintre ei sunt copii înspăimântători nu e nimic. / Dacă doi copii dintre ei sunt copii înspăimântaţi nu e nimic. / Dacă un copil dintre ei este un copil înspăimântat nu e nimic. // (O alee deschisă e acceptabilă.) / E acceptabil să spui că 13 copii nu aleargă pe o stradă. *Ogamdo – Sije 1 ho (Peisaj prin ochii corbului – Poezia Nr.1)*[16]"

Ogamdo (Peisaj prin ochii corbului) exprimă lumea neobişnuită şi poetică fără precedent de până atunci. Această serie de poezii este caracterizată prin idealitatea ezoterică, termeni şi elemente simbolice, expresia suprarealistă

[15] Ibid., p.39.
[16] Ibid., p.112-113.

BDD-A2430 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:10:36 UTC)

disturgând chiar structura prozaică a poeziei. Apariţia celor 13 copii este foarte misterioasă. Interpretare lui ‚13' este echivocă şi are opinii diverse însemnând chiar şi numărul total al participanţilor la Ultima Cină. În ciuda acestor păreri, *Ogamdo – Sije 1 ho (Peisaj prin ochii corbului – Poezia Nr.1)* plină de simboluri ideale ne arată ‚dizolvarea inconştientă'[17].

Atitudinea sa principală în care poetul uită de lumea materială este o privire care se reflectă pe oglindă şi prin care se ascunde el însuşi de lume.[18] Putem găsi această atitudine nu numai în *Nalgae (Aripi)* ci şi în poeziile sale ca şi *Ogamdo – Sije 15 ho (Peisaj prin ochii corbului – Poemul Nr.XV)* şi *Geoul (Oglindă)* etc. ‚Eul' şi ‚Eul din oglindă' sunt stabilite prin compoziţia spaţiului prin care se arată criza conştiinţei şi a identităţii fiind într-o concepţie de simetrie geometrică.[19] Relaţia între ‚Eul' şi ‚Eul din oglindă' ar fi aceea între substanţă şi fenomen, dualitatea obiectului, sau dezacorul existenţei : „1. Sunt într-o sală în care nu este nici o oglindă. Eul care a părăsit oglinda e de asemenea absent. Acum, tremur de frica Eului meu din oglindă. Mă întreb dacă Eul din oglindă pune ceva la cale ca să mă rănească în timp ce el este în altă parte. (⋯) 3. Am intrat în secret în camera unde era atârnată oglinda pentru a mă elibera, dacă pot, din oglindă. Dar Eul din oglindă intră şi el cu o mină posomorâtă. Eul din oglindă îşi exprimă regretul faţă de mine. Aşa cum eu sunt după zăbrele din cauza lui, el tremură, închis în mine. *Ogamdo – Sije 15 ho (Peisaj prin ochii corbului – Poezia Nr.15)*[20]", „Nici un sunet în oglindă. / Nici o lume nu e aşa de tăcută. // Am şi urechi în oglindă, / Două urechi jalnice care nu pot auzi propria-mi voce. // Sunt stângaci în oglindă, / Stângaci incapabil să dau mâna… sunt acel stângaci. (⋯) Eul din oglindă este inversul meu. / Asemănarea celor doi e remarcabilă. / Îmi pare enorm de rău că nu-mi pot face griji din cauza acestui lucru şi nu mă cercetez pe mine însumi în oglindă. *Geoul (Oglindă)*[21]"

Aproape toate operele pe care le-a creat au fost scrise cu noi metode cu totul diferite de forma literară tradiţională. Prin acestea, operele sale au deschis calea nouă a literaturii viitoare. Spiritul liber al autorului demonstrat în *Nalgae (Aripi)* şi *Ogamdo (Peisaj prin ochii corbului)* a contribuit la ridicarea acestuia la un nivel de calitate literară superioară şi a oferit noua viziune a modernităţii. Yi Sang, un cercetător care a încercat să formeze noua ordine a literaturii, a

[17] Kim Yong Jik, *Hankuk hyundae siin yeonku (Studii ale poeţilor moderni coreeni)*, vol.I, Ed. Univ. din Seul, 2000, P.215.

[18] Jeong Da Bi ed., *Yi Sang*, Ed.Jisiksaneopsa, Seul, 1982, P.239.

[19] Kwon Yeong Min ed., *Yi Sang munhak yeonku (Studii ale operelor lui Yi Sang)*, Ed.Munhaksasangsa, Seul, 1988, P.30.

[20] Yi Sang, op. cit., p.120-121.

[21] Ibid., p.132.

BDD-A2430 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:10:36 UTC)

şocat cititorii cu noile poezii şi nuvele. Dar totuşi acest şoc literar continuă până acum.

Ⅲ. În loc de încheiere – din nou, Yi Sang

La vârsta de 30 de ani, când Yi Sang şi-a început activitatea literară, au fost introduse multe curente literare occidentale, dispărând curentele bazate pe politică sau ideologie. Pe de o parte literatura pură a fost activată de autorii de pe linia naţionalismului, iar pe de alta a fost experimentată de unii noul curent ca modernismul. În această atmosferă a culturii sociale, Yi Sang a devenit cel mai „modern" autor al anilor 1930 care a stârnit un interes deosebit prin teoriile literare recente ca suprarealismul sau psihologismul.

Opera lui Yi Sang, văzută în largul context al literaturii coreene, este cel mai extrem exemplu al respingerii tradiţiei coreene aflată pe atunci într-un proces de modernizare prin care se tindea la înlocuirea moralităţii şi tradiţiilor coreene cu ceva cu totul nou. Opera sa exprimă dezgustul faţă de vechile obiceiuri care îşi pierduseră vitalitatea şi înclină spre o literatură de auto-examinare a eului stimulată de o viaţă distorsionată într-un cadru al colonizării japoneze. La el, literatura e o acţiune prin care se arată lumea internă a eului, o lume în special a disperării, o disperare personală dar şi o disperare naţională.

Operele sale au o tendinţă autobiografică. Cu metode speciale el a experimentat romanul psihologic în care analizează sufletul personajului. El s-a concentrat să exprime lumea inconştientă şi, prin aceasta, literatura lui a fost considerată, într-un fel, o literatură inconştientă care a fost filtrată prin conştiinţa modernă.

Caracterul literar al lui Yi Sang are strânsă legătură cu copilăria sa, cu lumea mentală pornită din singurătatea, timiditatea, sărăcia, slăbiciunea din copilărie când acesta n-a putut să exprime nimic. De aceea, el a încercat să exprime lumea sa chiar aducând cifre sau simboluri în operele sale şi scriind fraze în continuare uneori fără nici o pauză între cuvinte. Din această cauză, pentru ca să înţeleagă operele sale, cititorii trebuie să aibă cunoştinţe de psihologie, lingvistică, sociologie, patologie.

Spre deosebire de alţi scriitori, în literatura sa se remarcă două trăsături principale: folosirea limbajului pentru noua exprimare şi independenţa lumii conştiente. Revolta lui către lumea reală se realizează prin toate metodele de exprimare ale limbajului ca satira, gluma, paradoxul etc. El a utilizat toate căile limbajului pentru ca să exprime structura complicată a conştiinţei. De asemenea, literatura sa este cea dureroasă a autismului prin care a vrut să fugă de slăbiciune şi nelinişte.

Situaţia reală a societăţii a influenţat opera sa. Întunericul exterior al lumii negative împovărează în continuare întunericul în lumea internă ideală. Dar

BDD-A2430 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:10:36 UTC)

acest întuneric a putut fi manifestat abia prin operele sale. La el, literatura a fost singurul pasaj prin care a putut să scape de actualitatea lumii şi simultan a fost singura armă contra lumii reale. Operele sale, ca şi rezultatele prin care a depăşit orice fel de întuneric, strălucesc în literatura coreeană, indiferent de epocă.

BIBLIOGRAFIE

Jeong, Da Bi ed., *Yi Sang*, Ed.Jisiksaneopsa, Seul, 1982.
Kim, Eul Chul şi al., *Munyesajoui Ihae (Înţelegerea curentelor literare)*, Ed.Saemunsa, Seul, 2003.
Kim, Yong Jik, *Hankuk hyundae siin yeonku (Studii ale poeţilor moderni coreeni)*, vol.I, Ed. Univ. din Seul, 2000.
Kim, Yun Sik şi al., *Hankuk Hyundae Munhaksa (Istoria literaturii moderne a Coreei)*, Ed.Hyundaemunhak, Seul, 1999.
Kwon, Yeong Min ed., *Yi Sang munhak yeonku (Studii ale operelor lui Yi Sang)*, Ed.Munhaksasangsa, Seul, 1988.
Lee, Hyeong Ki, *Hankukmunhak gaekwan (Introducerea literaturii coreene)*, Ed.Eomungak, Seul, 1988.
Lee, Jae Seon, *Hankuk soseolsa (Istoria romanului coreean)*, Ed.Hongseongsa, Seul, 1984.
Lee, Seung Hun ed., *Yi Sang munhak jeonjip (Operele lui Yi Sang – poezii)*, Ed.Munhaksasangsa, Seul, 2002.
Lee, Yeong Seop, *Hankuk hyundaesi hyeongseong yeongu (Studii ale formării poeziei moderne în Coreea)*, Ed.Kukhakjaryowon, Seul, 2000.
O, Se Yeong, *Hankuk keundae munhakronkwa keundaesi (Introducere a literaturii moderne coreene şi poezia modernă)*, Ed.Mineumsa, Seul, 1996.
Park, Chul Hui, *Munhak Gaeron (Introducere în literatură)*, Ed.Hyeongseol, Seul, 1989.
Revista *Gaebyeok*, nr.51, 1924. 9.
Revista *Gaebyeok*, nr.52, 1924. 10.
Yi, Sang, *Aripi – Opere alese*, Ed.Paralela45, Bucureşti, 2007.
Yi, Sang, *Nalgae (Aripi) şi alte*, Ed.Hyewon, Seul, 2000.

BDD-A2430 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:10:36 UTC)